A zöld és digitális gazdaság felé történő ipai átalakulásnak több előfeltételt is teljesítenie kell ahhoz, hogy a világon fenntartható, tisztességes és társadalmilag elfogadható jövőt építhessünk. A világjárvány miatt még sürgetőbbé vált a szociális partnerek és a civil társadalom szélesebb körű és

erőteljesebb részvétele a politikai döntéshozatal minden szintjén. Normarendszer bevezetése is kell, különösen a szociális menetrend kapcsán. A bizottság úgy véli, hogy el kell ismerni az éghajlatváltozás, a körforgásos gazdaságra irányuló szakpolitikák és a társadalmi felelősségvállalás egymást

kiegészítő jellegét, emellett hangsúlyozni kell a megújuló energia körforgásos jellemzőit. A munkáltatók, vállalkozók és a magánszektor strukturális változást előmozdító szerepvállalása az ipari átalakulás kulcseleme. Mivel innováció jellemzően kisméretű struktúrákból indul ki, kiemelt figyelmet kell

fordítani a kedvező üzleti környezet megteremtésére és a magas szintű tudásalapú szolgáltatásokat nyújtó kis- és középvállalkozások lehetőségeinek növelésére. Ezek gyakran úttörő szerepet töltenek be a kapcsolódó iparágak piaci pozicionálásában, valamint megbízható és a válsággal szemben

ellenálló munkáltatók. A szociális vállalkozások és szervezetek tapasztalatait is fel kell használni. Ezek olyan területeken tevékenykednek, amelyekre hatással van a zöld és digitális átállás. Ennélfogva elő kell mozdítani üzleti tevékenységüket és szociális innovációs folyamataikat. Olyan mechanizmust kell

létrehozni, amely koherens módon irányítja a magánszektor pénzügyi forrásait a környezetvédelmi, szociális és kormányzási szempontoknak megfelelő beruházások felé. A bankunióval, a tőkepiaci unióval, a fenntartható finanszírozással, a digitális finanszírozással, valamint a kis- és középvállalkozásokkal

kapcsolatos stratégiák ezért kölcsönösen erősítik egymást. Szavatolják a források produktívabb projektekbe történő irányítását is egy olyan gazdaságban, amely finanszírozási igényeit tekintve a bankszektortól függ. Meg kell erősíteni a régiók szerepét az átállási menetrendben. Kiemelt szempont a

hosszú távú tervezés, a hangsúlyosan helyalapú megközelítés, az intelligens szakosodás és a humán tőkére épülő menetrend. Továbbá a hosszú távú átállási törekvések és a rövid távú prioritások összeegyeztetése is fontos. A bizottság úgy véli, hogy az átállásra irányuló tevékenységekhez a támogatási

eszközöket nemzeti erőforrásokkal kell kiegészíteni, a különböző irányítási szintek megfelelő koordinációja mellett. Emellett az elégséges finanszírozás érdekében a bizottság javasolja a saját források szélesebb körének bevonását. A humán tőkére épülő menetrend a sikeres átállás egyik előfeltétele. A

készségfejlesztés és a jövőbeli, új és régi készségigények egész sorának előrejelzése terén számos szereplő - köztük oktatási intézmények, munkáltatók, szakszervezetek, állami foglalkoztatási szolgálatok, civil szervezetek és szakmai szervezetek - együttműködésére van szükség. A bizottság üdvözli

a szociális jogok pillérének végrehajtása céljából bejelentett cselekvési tervet. A releváns munkajogi vívmányokat is meg kell erősíteni annak érdekében, hogy jobban támogassák a munkavállalók számára méltányos átállást. A cselekvési tervnek jogi minimumot kell meghatároznia, amely magában foglalja többek

között az egészséghez és a biztonsághoz való jogot minden munkavállalóra és a munkavégzés új típusaira is kiterjedően. A tájékoztatáshoz, a konzultációhoz, a döntéshozatalban való részvételhez és a szerepvállaláshoz való jogot az átállási helyzetek körén kívül is biztosítani kell. A

készségfejlesztéshez való jogot, a munkanélküliségi biztosításra vonatkozó minimális követelményeket, a minimálbért, valamint a kollektív tárgyalásokat is szem előtt kell tartani. A vállalkozások és a munkavállalók a világjárvány súlyos társadalmi és gazdasági következményeivel szembesülnek. Sok

vállalat omlik össze, munkahelyek szűnnek meg és háztartások veszítik el megélhetésüket. A lezárások munkahelyekre és vállalkozásokra gyakorolt hatásának enyhítését célzó, példa nélküli gazdasági mentőcsomagok ellenére a gazdasági előrejelzések igen aggasztó képet vetítenek előre. Meg kell

határozni és támogatni kell a kulcsfontosságú iparágakat és ágazatokat - az emberi erőforrásoktól a kutatásig -, olyan iparpolitikát kialakítva, amely védi ezeket a stratégiai ágazatokat a piacon, és biztosítja a kulcsfontosságú erőforrások ellátásának biztonságát. Az iparpolitikának olyan keretként kell

működnie, amely koherens és átfogó módon koordinálja a különböző politikákat. A folyamat csak a civil társadalmi szervezetek és a szociális partnerek tevékeny részvételével lehetséges. A polgárok demokratikus, eredményes részvételén alapuló szociális megállapodás nélkül a mindenki számára előnyös zöld megállapodás

sem valósulhat meg. A környezetvédelmi és technológiai változások kapcsán ezzel összefüggésben jelent meg a méltányos átállás fogalma. A bizottság a költségvetés és a helyreállítási terv olyan alapvető elemeként tekint a méltányos átállásra, amely a zöldebb gazdaság létrejöttére irányul. Ezért szélesebb

körű - a karbonalapú gazdaságokon túlmutató - értelmezést kell kidolgozni a méltányos átállásra vonatkozóan. Ez a szociális jogok pillérének új társadalmi szerződésen alapuló végrehajtása mellett reformokat ösztönöz az újraelosztó rendszerek, a munka és a magánélet között. Valamint egyensúlyt teremthet a nemek

közötti egyenlőség kapcsán is. A szociális jogok pillérének végrehajtása szempontjából különösen fontos a színvonalas munkahelyek biztosítása mindenki számára. A színvonalas oktatáshoz és képzéshez való hozzáférés - többek között az egész életen át tartó tanuláshoz való jog - biztosítása különösen a

veszélyeztetett csoportok számára lényeges. Az egészségügyi és szociális ellátásokhoz való egyenlő hozzáférést is biztosítani kell mindenki számára. A szociális védelem, valamint a veszélyeztetett csoportok, köztük a tartósan munkanélküliek, a nők, a fiatalok, a migránsok és a fogyatékkal élők társadalmi

befogadása kiemelt feladat. Mindezek a fontos célok a virágzó gazdaság, a munkáltatók által kínált új, magas képzettséget igénylő munkahelyek és az új technológiákba való szükséges beruházás révén érhetők el. Az ipari átalakulás által érintett országok és régiók jellemzően az iparuk modernizációja, a

munkavállalói készségek korszerűsítése, a kulcságazatokban megszűnő munkahelyek kompenzálása, valamint a jövedelemnövekedést korlátozó alacsony termelékenység növelése kapcsán szembesülnek kihívásokkal. Ezek az országok és régiók összességében előnyre tennének szert az ökologizálás, a

technológiai fejlődés és a kapcsolódó fejlemények révén. Ugyanakkor egyes területek és népességcsoportok esetében - különösen az olyan veszélyeztetett csoportoknál, mint a fogyatékkal élők, az idősek, a romák és a migránsok - számolni kell a lemaradás kockázatával. A hosszú távú átalakulási

folyamatokkal összefüggő kihívások kezeléséhez a politikai döntéshozóknak, a szociális partnereknek, a civil társadalmi szervezeteknek, valamint az érintett országok és régiók fő érdekeltjeinek fel kell készülniük a változásra, és aktívan kezelniük kell az átállást. A szociális párbeszéd, a

munkavállalók és képviseleti szervezeteik tájékoztatása, a velük folytatott egyeztetés, valamint többek között a döntéshozó szervek - igazgatótanácsok, felügyelőbizottságok - tevékenységében való részvételük kulcsfontosságú a vállalati döntéshozatalnak az átállás előretekintő kezelését célzó

befolyásolásában. A bizottság sürgeti, hogy a jövőben korszerűsítendő iparpolitikával erősítsék meg és fejlesszék tovább a szociális dimenziót. A világjárvány nyomán kialakult válsághelyzet kezelése és a sikeres ipari átalakulás elősegítése minden érdekképviseleti csoport érdekében áll, egyúttal a közös

erőfeszítések és a közös célok - többek között a vállalkozások hosszú távú fejlesztése - mellett feltételezi a bizalomra és a pozitív hozzáállásra épülő érdemi szociális párbeszédet is. A bizottság úgy véli, hogy a vállalkozások megfelelő - vagyis fenntartható - irányításának a változásokra való közös

felkészültség mellett a belső piacra vonatkozó bevált jogi minimumkövetelményeken kell alapulnia, amelyek révén érvényesül a munkavállalók tájékoztatáshoz és konzultációhoz való joga, emellett a vállalkozások vezető testületeiben is biztosított a képviseletük. A digitalizáció és az automatizálás egyformán

tartogat pozitív és negatív hatásokat a gazdaság és a társadalom számára. Az átálláshoz olyan szabályozás szükséges, amely lépést tart a technológiai átalakulás ütemével, emellett - például a közreműködő szociális partnerek révén - számol a változásokkal. Az ilyen erőfeszítések kiterjednek a munkavállalók garantált

szakképzésére, továbbá az autonóm munkavégzést támogató, valamint a munka és a magánélet megfelelő egyensúlyát biztosító kollektív szerződésekre irányuló tárgyalásokra. A digitalizáció és az online gazdaság emellett új munkavégzési formák megjelenéséhez is vezetett. Ezek egyike a platformalapú

munkavégzés, ahol a munkavállalók társadalombiztosítás és állásbiztonság nélkül, gyakran bizonytalan körülmények között, tisztázatlan jogállásban dolgoznak. Munkafeltételeik és jogállásuk harmonizálásával elő kell segíteni e munkavállalók tisztességes mobilitását és belső piaci integrációját. Ennek

érdekében a bizottság szükségesnek tartja a munkavállalói jogbiztonság megteremtését a platformgazdaságban foglalkoztatottak jogállásának meghatározása révén. A szociális védelemhez való hozzáférés nem vagy csak korlátozottan biztosított, az költséggel jár a munkavállalók és a szociális

ellátórendszerek számára egyaránt. A digitális transzformáció olyan területeken is potenciális kockázatokat hordoz, mint a pénzügyi stabilitás, a gazdasági bűnözés és a fogyasztóvédelem. E kockázatokat erősítheti, hogy az ágazat szabályozása pedig globálisan nem egységesen alakul. Azt ajánlják továbbá, hogy

folytassák a digitális nagyvállalatok megadóztatására irányuló kezdeményezések megvalósítását. A munkavállalók számára lehetővé kell tenni, hogy megfelelően felkészüljenek a munkaerőpiacon való részvételre, a jelenleg is zajló gazdasági változások pedig az ipar növekedése és a világ általánosabban vett gazdasági

sikere szempontjából egyaránt alapvető fontosságúak. Az új és fejlettebb készségek elsajátítása - a fizikai dolgozók esetében is - kihívás elé állítja a tanulószerződéses gyakorlati képzési rendszereket. A fejlettebb készségek elsajátításához a felsőoktatási intézményekben nyújtott szakképzés bővítése

szükséges. A tanulószerződéses gyakorlati képzési rendszerekkel ellentétben problémát jelent a nemzeti keretrendszerek és a minőségellenőrzés hiánya, valamint a tanulószerződéses jogviszonyból a felsőoktatásba történő továbblépés is. A jövőben a civil társadalom és a kormányzat valamennyi szintje részéről

együttműködésre lesz szükség egyenlő feltételek megteremtéséhez. A bizottság megállapítja, hogy a digitális technológia és a mesterséges intelligencia alkalmazásainak emberközpontúaknak kell lenniük, és a társadalom egészének javát kell szolgálniuk. Emellett támogatja a mesterséges intelligencia szabályozási

keretének kialakítását. A zöld és digitális átállási folyamatok fékezése helyett elő kell mozdítani azoknak az egyedi alkalmazásokra irányuló mesterséges intelligencia rendszereknek a kidolgozását, amelyek gyorsítják az ökológiai és éghajlatvédelmi átállást. Jelentős innovációs igények is

felmerülnek. Egyrészt ki kell alakítani és fel kell gyorsítani új karbonszegény gyártási folyamatokat, másrészt nemcsak az alapanyag-ágazatok körforgásosabb értékláncaiban, hanem az azokat ellátó energiarendszerekben is szükség van az innovációra. Ezenkívül a legígéretesebb karbonszegény

technológiáknak ipari léptékben is használhatónak kell bizonyulniuk. Ennek érdekében gyors szakpolitikai támogatással új, karbonszegény gyártási folyamatokat és anyagfelhasználási módokat kell bevezetni és széles körben alkalmazni. A mindenre kiterjedő méltányos átálláshoz szükséges átalakulási folyamatok

közös keretrendszer meglétét feltételezik, amelyben célzott problémamegoldási feladatok mentén mozgósíthatók a kormányok, a vállalkozások és a civil társadalmi szereplők. A szociális innovációnak jelentős szerepe van ebben a folyamatban. E tekintetben fontos lépés lehet a szociális innovációra vonatkozó

ágazatközi uniós stratégia kidolgozása, a szociális gazdasági szereplők nagyobb elismerése, valamint üzleti modelljeik tesztelése és esetleges felhasználása. Ez elősegítheti a nemzeti, regionális és helyi szinten támogatott kísérletek ökoszisztémájának kialakítását. A vállalkozói készség és a

magánszektor strukturális változást előmozdító szerepvállalása az ipari átalakulás kulcseleme. Jelentős ipari örökség esetén az innovatív vállalkozást gyakran nehezítik tartós akadályok, többek között az induló és növekvő vállalkozások csekély aktivitása, a vállalkozói kultúra gyengesége, valamint az

innováció és a megfelelően összekapcsolt tudáshálózatok hiánya. Mivel innováció jellemzően kisméretű struktúrákból indul ki, kiemelt figyelmet kell fordítani a magas szintű tudásalapú szolgáltatásokat nyújtó kis- és középvállalkozások lehetőségeinek növelésére - köztük a szabadfoglalkozású

vállalkozókra - a finanszírozás szempontjából is. Ők gyakran úttörő szerepet töltenek be a kapcsolódó iparágak piaci pozicionálásában, valamint megbízható és a válsággal szemben ellenálló munkáltatók. Olyan ágazat szereplőiként, amely bizonyította nagyfokú ellenálló képességét a válsággal szemben

és hozzájárult a válság hatásainak enyhítéséhez, a szociális vállalkozások és szervezetek döntően a digitális és zöld átállás által érintett területeken folytatnak tevékenységet. Ennélfogva biztosítani kell üzleti tevékenységük és szociális innovációs folyamataik előmozdítását. A bizottság hangsúlyozta, hogy az új

technológiák és a mesterséges intelligencia következtében a termelési folyamatok és általánosságban a gazdaságot érintő átalakulások gyökeresen meg fogják változtatni a munkaerőpiacot is. Továbbá ezek a változási folyamatok egy gyümölcsöző társadalmi párbeszéd keretében, valamint a munkavállalók

jogainak és életminőségének tiszteletben tartása mellett mennek végbe. A kulcsfontosságú helyi és regionális érdekeltek szoros együttműködése elengedhetetlen a leginkább fenntartható alkalmazások azonosításához és a lehető legnagyobb mértékű társadalmi-gazdasági fejlődéshez. A szociális partnerek egy

adott ágazat vagy régió gazdasági szereplői számára egyenlő versenyfeltételeket teremtő kollektív szerződéseken alapuló, bevált módszerei viszonyítási alapot nyújtanak a méltányos átállásra irányuló stratégia elősegítéséhez a dekarbonizációval és más éghajlat-politikai célkitűzésekkel kapcsolatban. A

klímasemleges gazdaságra való átállás egy sor összetett irányítási kihívás elé állítja a szakpolitikai döntéshozókat. Ezek egyike az egyensúlyteremtés az átállás hosszú távú, stratégiai dimenziója és a rövid távon szükséges intézkedések között. Az átállás távlati, stratégiai gondolkodást igényel,

ugyanakkor feltételezi a választási ciklusokkal való összeegyeztetés képességét is, valamint a kormányzatok és más érdekelt felek ezzel összefüggő igényét arra, hogy a végrehajtott projektek eredményt hozhassanak. A társadalmilag méltányos átállási folyamatok végrehajtását és figyelemmel

kísérését szolgáló alapvető irányítási rendszerek egyike a folyamatos értékelés. Kiemelt szerepet tölt be a szociális, gazdasági és környezetvédelmi politikák folyamatos értékelésében. Bár a folyamatos értékelés fokozatosan szert tett egy szociálisabb dimenzióra is, makrogazdasági és költségvetési

dimenziója továbbra is meghatározó. A bizottság ezért javasolja olyan új, továbbfejlesztett, mérhető és kiegészítő jellegű társadalmi, gazdasági és környezeti mutatók beillesztését a folyamatos értékelésbe, amelyek alapján ellenőrizhető és nyomon követhető a szociális jogok pillérének minden vonatkozása.

Továbbá javasolja a mindenki számára fenntartható jóléti gazdaság koncepciójának bevezetését, valamint az egyes országokra vonatkozó célzott társadalmi és környezetvédelmi ajánlásokat. Az ipari átalakulás számos formában jelentkezik, ami az iparfejlesztés új pályáinak kijelölésében megnehezíti az

univerzális szakpolitikára épülő megközelítést. Míg egyes gazdasági ágazatok a gazdasági termelés és a foglalkoztatás visszafordíthatatlan csökkenésével járó hanyatlást élnek meg, másoknak gyökeres szerkezet-átalakításon kell átesniük. Ez átfogó politikai megközelítést, valamint jelentős állami és

magánberuházást tesz szükségessé, jól működő helyi és regionális munkaerőpiacok kíséretében. A hosszú távú átállási törekvések és a rövid távú prioritások összeegyeztetése kihívást jelenthet, mivel nem feltétlenül könnyű olyan szakpolitikai intézkedéseket elfogadtatni a nyilvánossággal, amelyek csak korlátozottan

fejtenek ki közvetlen hatásokat. Ez nehéz helyzetbe hozza az ipari átalakulással érintett régiókat. Egyrészről meg kell birkózniuk a hagyományos iparágak hanyatlása miatt szükséges azonnali intézkedésekkel, amelyek keretében olyan kérdésekkel kell foglalkozniuk, mint a nagyobb munkanélküliség, a

jövedelemkiesés, valamint a lakosság egyes szegmenseinek romló életkörülményei, különösen a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportokban, például a fogyatékkal élőknél vagy az időseknél. Másrészt meg kell ragadniuk azokat az ipar korszerűsítésével kapcsolatos lehetőségeket, amelyeket például a

magasabb hozzáadott értékű ipar vonzása, az új vállalatok és üzleti modellek létrehozása, illetve vonzása, valamint az alaptechnológiák jobb kihasználása kínál. A lehetőségek elmulasztásának olyan politikai következményei vannak, amelyek ugyancsak befolyásolhatják az éghajlat-politikai intézkedések

támogatását. Meg kell erősíteni az ipari átalakulás által érintett régiók szerepét. A regionális közigazgatási szervek bevonása hozzájárulhat a sikeres átálláshoz szükséges ökoszisztémák létrehozásához. E folyamat előfeltételeként a hosszú távú tervezés, a hangsúlyosan helyalapú megközelítés, az

intelligens szakosodás és a humán tőkére épülő menetrend kapott említést. Számos régióban - különösen a szén- és acélipari régiókban - már megtörtént az átállás valamely gazdaság- vagy éghajlat-politikai menetrend keretében. A sikeres átállás alapvető előfeltétele egy társadalmi befogadáson és

felkészültségen alapuló megközelítés, amely biztosítja az emberek tisztességes jövőjét. Ez magában foglalja egy reális ütemterv kidolgozását, a szükséges kutatási infrastruktúra létrehozását, valamint a technológiai, innovációs, tudományos és oktatási létesítmények biztosítását azok szükséges

finanszírozásával együtt. A megfelelő finanszírozás érdekében az e régiók támogatására kialakított európai eszközöknek nem szabad helyettesíteniük a nemzeti erőfeszítéseket. Az ipari átalakulás folyamata hatalmas lehetőségeket kínálhat, de ezek kiaknázása jelentős beruházásokat igényel a korszerű gyártási eljárások, a hozzáférhető infrastruktúra és a kutatás terén is.